

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KOMISIONERI PËR MBROJTJEN NGA DISKRIMINIMI
DREJTORIA E HETIMIT ADMINISTRATIV

Nr. 1224/5 Prot.

Tiranë, më 23.12. 2024

V E N D I M

Nr. 317, Datë 23.12.2024

Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi, bazuar në nenin 32, pika 1, gërma "a", të ligjit nr. 10221, datë 04.02.2010 "Për Mbrojtjen nga Diskriminimi", të ndryshuar, mori në shqyrtim ankesën nr. 240 Regj., datë 19.11.2024 të z. A. R, kundër Komisionit Multidisiplinor të Vlerësimit të Aftësisë së Kufizuar, për shkak të "*aftësisë së kufizuar*".

Në përfundim të shqyrtimit paraprak të ankesës, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi,

K O N S T A T O I:

I. Parashtrimi i fakteve sipas subjektit ankues.

Në ankesën e depozituar pranë Komisionerit, ankuesi z. A. R., parashtron se: *Unë, i nënshkruari A. I. R, kam lindur me probleme të dëgjimit dhe për këtë arsye nuk mund të flas. I jam drejtuar Komisionerit për konstatimin e diskriminimit për mospërfitimin nga skema sociale për aftësi të kufizuar, sipas Vendimit nr. 722, datë 11.11.2019, por kërkesa ime nuk mund të merret në shqyrtim nga Komisioni Multidisiplinor i Vlerësimit të Aftësisë së Kufizuar, pasi nga verifikimet me sistemin e DPT rezulton se ka listëpagesa për aplikantin nga DPT.*

Duke qenë se unë kam lindur i shurdhër dhe memec, nuk përfitoj as nga skema e shërbimit social e as nga skema e sigurimeve shoqërore, siç përfitojnë bashkëvuajtësit e mi, me të njëjtën sëmundje.

Përfundimisht, ankuesi kërkon nga Komisioneri konstatimin e diskriminimit nga Komisioni Multidisiplinor i Vlerësimit të Aftësisë së Kufizuar dhe eliminimin e pasojave që vijnë për shkak të tij.

II. Procedura e ndjekur nga Komisioneri për shqyrtimin e ankesës.

Nga shqyrtimi paraprak i ankesës, u konstatua se ajo paraqiste mangësi nga ana formale, në lidhje me shkaku të pretenduar të diskriminimit, “aftësisë së kufizuar”. Me qëllim plotësimit të mangësive të ankesës, me shkresën nr. 1424/2 prot., datë 25.11.2024, “Kërkesë për informacion” të Komisionerit, ankuesit iu kërkua të plotësonte sa më poshtë:

- Në ankesën e depozituar, ankuesi pretendon se shkaku i ankesës është aftësia e kufizuar, por nga ana e tij nuk është vënë në dispozicion asnjë dokumentacion ligjor të lëshuar nga organet kompetente që të vërtetojë këtë fakt.
- Ankuesi duhet të dorëzojë kopje të dokumentacionit mjekësor që ka vlerësuar gjendjen shëndetësore, për të verifikuar llojin dhe shkallën e aftësisë së kufizuar të pretenduar, i cili është i rëndësishëm për shqyrtimin dhe trajtimin e mëtejshëm të ankesës.
- Ankuesi gjithashtu duhet të dorëzojë kopje të fletës së aplikimit pranë KMCAP-së, pasi bashkëngjitur ankesës është vënë në dispozicion dokumentacioni i një individi tjetër.
- Çdo informacion ose dokumentacion tjetër shtesë që ankuesi e gjykon të nevojshëm për të mbështetur ankesën e tij.

Sa më sipër, me shkresën nr. 1424/3 prot., datë 06.12.2024 nga ana e ankuesit u kthye përgjigje por nuk është plotësuar asnjë nga dokumentacionet që u kërkuan nga Komisioneri me shkresën nr. 1424/2 prot., datë 25.11.2024.

Mbështetur në sa më sipër, Komisioneri vlerëson se:

Parimi i barazisë para ligjit dhe i mosdiskriminimit, sanksionohet nga Kushtetuta në nenin 18, si një parim i përgjithshëm që përshkon të gjitha të drejtat dhe liritë themelore të njeriut, prandaj ai duhet të gjejë shprehjen e tij në të gjithë legjislacionin shqiptar si dhe të zbatohet nga të gjithë, si nga institucionet edhe nga individët. Gjykata Kushtetuese në disa vendime të saj ka interpretuar nenin 18 të Kushtetutës, si dhe ka theksuar se parimi i barazisë synon që të gjithë të jenë të barabartë në ligj dhe përpara ligjit, jo vetëm në të drejtat themelore të parashikuara në Kushtetutë por edhe në të drejtat e parashikuara nga ligjet e tjera në fuqi. Gjykata është shprehur se: “*Barazia në ligj dhe para ligjit nuk do të thotë që të ketë zgjidhje të njëjlojta për individë ose kategori personash që janë në kushte objektivisht të ndryshme. Barazia përpara ligjit dhe në ligj presupozon barazinë e individëve që janë në kushte të barabarta*”, si dhe “*Vetëm në raste përjashtimore dhe për shkaqe të arsyeshme dhe objektive mund të përliqet trajtimi i ndryshëm i kategorive të caktuara që përfitojnë nga kjo e drejtë*” (shih vendimet nr.39, datë 16.10.2007, nr. 4 datë 12.02.2010, nr. 34, datë 20.12.2015, të Gjykatës Kushtetuese).

Neni 14 i Konventës Evropiane për Drejtat e Njeriut (KEDNJ), ndalon diskriminimin në gëzimin e të drejtave dhe lirive të përcaktuara në të, ndërkohë që Protokolli 12-të i KEDNJ-së, i cili është

ratifikuar nga Shqipëria, ndalon diskriminimin në lidhje me “*gëzimin e çdo të drejte të parashtruar nga ligji*” dhe kështu ofron mbrojtje më të madhe se sa neni 14, i cili lidhet vetëm me të drejtat e garantuara nga KEDNJ-ja. Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut (GJEDNJ), në mënyrë të vazhdueshme ka interpretuar se “*diskriminimi*” do të thotë që të trajtosh ndryshe pa një justifikim objektiv dhe të arsyeshëm, persona të cilët ndodhen në situata të ngjashme dhe diferenca në trajtim, nuk bazohet në ndonjë justifikim objektiv dhe të arsyeshëm, domethënë, se trajtimi i diferencuar nuk ndjek një qëllim legjitim dhe nuk ekziston një marrëdhënie e arsyeshme të proporcionalitetit ndërmjet mjeteve të përdorura dhe qëllimit që synohet të realizohet. Sipas GJEDNJ, e drejta për të mos u diskriminuar e garantuar nga KEDNJ, gjithashtu cenohet kur pa një justifikim objektiv dhe të arsyeshëm shtetet dështojnë që të trajtojnë ndryshe personat situata e të cilëve objektivist e ndryshme.

Ligji nr.10 221/2010 “*Për Mbrojtjen nga Diskriminimi*”, i ndryshuar, rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë dhe mosdiskriminimit, bazuar në një listë jo shteruese shkaqesh, por në mënyrë të shprehur neni 1, i ligjit parashikon mbrojtjen nga diskriminimi për një listë joshteruese shkaqesh. Në këtë nen parashikohet shprehimisht se: “*Ky ligj rregullon zbatimin dhe respektimin e parimit të barazisë dhe mosdiskriminimit në lidhje me racën, etninë, ngjyrën, gjuhën, shtetësinë, bindjet politike, fetare ose filozofike, gjendjen ekonomike, arsimore ose shoqërore, gjininë, identitetin gjinor, orientimin seksual, karakteristikat e seksit, jetesën me HIV/AIDS, shtatzëninë, përkatësinë prindërore, përgjegjësinë prindërore, moshën, gjendjen familjare ose martesore, gjendjen civile, vendbanimin, gjendjen shëndetësore, predispozicionet gjenetike, pamjen e jashtme, aftësinë e kufizuar, përkatësinë në një grup të veçantë, ose me çdo shkak tjetër.*”

Sipas nenit 3, pika 1, të LMD, të ndryshuar, përcaktohet se: “*1. “Diskriminim” është çdo dallim, përjashtim, kufizim ose preferencë, bazuar në cilindo shkak të përmendur në nenin 1 të këtij ligji, që ka si qëllim ose pasojë pengesën ose bërjen të pamundur të ushtrimit në të njëjtën mënyrë me të tjerët të të drejtave e lirive themelore të njohura nga Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë, aktet ndërkombëtare të ratifikuara nga Republika e Shqipërisë, si dhe nga ligjet në fuqi.*”

Mbrojtja nga diskriminimi, sipas nenit 7, të LMD-së, së ndryshuar, garantohet ndaj çdo veprimi apo mosveprim të autoriteteve publike ose personave fizikë a juridikë që marrin pjesë në jetën dhe sektorët publikë apo privatë, që krijojnë baza për mohimin e barazisë ndaj një personi apo grupi personash, ose që i ekspozon ata ndaj një trajtimi të padrejtë dhe jo të barabartë, kur ata ndodhen në rrethana të njëjta apo të ngjashme, në krahasim me persona të tjerë apo grupe personash.

Në Kreun IV, të ligjit të sipërcituar parashikohet mbrojtje e posaçme nga diskriminimi në fushën e shërbimeve. Ky ligj në nenin 20, pika 1, germa a) parashikon shprehimisht se: “*Personi fizik ose juridik që ofron të mira apo shërbime për publikun, me pagesë ose jo, ndalohe të diskriminojë një person tjetër, i cili kërkon t’i arrijë ose t’i përdorë ato: a) duke refuzuar t’i*

japë një personi apo grupi personash të mira apo shërbime për shkaqet e përmendura në nenin 1 të këtij ligji... ”.

Në bazë të dispozitave të LMD, të ndryshuar, ankesat e depozituara pranë KMD-së shqyrtohen nga ky institucion dhe në përfundim të procedurave hetimore Komisioneri shprehet me vendimmarrje, nëpërmjet së cilës kryesisht konstaton ose jo diskriminimin e pretenduar për një ose disa nga shkaqet e përcaktuara në nenin 1 të këtij ligji.

Në thelb të diskriminimit, është trajtimi i diferencuar dhe më pak i favorshëm, i shfaqur qoftë në formën e *dallimit, kufizimit, përjashtimit ose preferencës* dhe që ka për bazë një nga shkaqet e mbrojtura nga ligji. Pra, jo çdo diferencë në trajtim apo trajtim më pak i favorshëm gëzon mbrojtje nga ligji. Mbrojtja nga diskriminimi sipas ligjit garantohet vetëm për ato diferenca në trajtim apo trajtime më pak të favorshme që kanë për bazë një nga shkaqet e mbrojtura. Në mungesë të një shkakut të mbrojtur, jo çdo diferencë në trajtim apo trajtim i pafavorshëm konsiderohet diskriminim sipas ligjit. Gjithashtu, jo çdo diferencë në trajtim është diskriminim, por vetëm ato që nuk kanë një justifikim objektiv dhe të arsyeshëm. Pra, nëse për diferencën në trajtim konstatohet se ka një justifikim objektiv dhe të arsyeshëm, atëherë trajtimi ndryshe është i përligjur dhe nuk është i ndaluar nga ligji.

Nga shqyrtimi paraprak i ankesës dhe bazuar në nenin 33, pika 4, germa “b” të ligjit nr. 10221/2010 *“Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”*, të ndryshuar, ku parashikohet se: *“4. Ankesa nuk pranohet nëse: ....ç) .....nuk ka informacion të mjaftueshëm për të bërë të mundur një hetim;”*. Komisioneri vlerëson se ankesa nuk duhet të pranohet pasi është e papajtueshme me dispozitat e këtij ligji, bazuar në arsyetimin vijues:

Pala ankuese, në përputhje me shpjegimet e dhëna në ankesën e paraqitur pranë Komisionerit, pretendon se ka pësuar diskriminim nga ana e Komisionit Multidisiplinor të Vlerësimit të Aftësisë së Kufizuar, për shkak të aftësisë së kufizuar.

Pala ankuese deklaron se është person me aftësi të kufizuar, por nuk ka paraqitur asnjë dokumentacion të vlefshëm ligjor që të mbështesë pretendimin e tij, përfshirë dokumentacionin mjekësor që vlerëson gjendjen e tij shëndetësore, i cili është thelbësor për të verifikuar llojin dhe shkallën e aftësisë së kufizuar të pretenduar. Ky dokumentacion është i nevojshëm për shqyrtimin dhe trajtimin e mëtejshëm të ankesës së tij.

Për më tepër, ankuesi nuk ka paraqitur asnjë fakt apo provë që mbështet pretendimet e tij për diskriminim, siç kërkohet në shkresën nr. 1424/2 prot., datë 25.11.2024 të Komisionerit, në të cilën është kërkuar informacion dhe dokumentacion plotësues për vërtetimin e pretendimeve të tij.

Në përfundim të shqyrtimit paraprak të ankesës, bazuar në nenin 33, pika 4, gërma “ç”, të ligjit nr. 10221, datë 04.02.2010, “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, të ndryshuar, Komisioneri arrin në përfundimin se ankesa e paraqitur nga pala ankuese, z. A. R, kundër Komisionit Multidisiplinor të Vlerësimit të Aftësisë së Kufizuar, nuk mund të pranohet, pasi nuk ka informacion të mjaftueshëm për të bërë të mundur hetimin dhe, për rrjedhojë, nuk mund t’i nënshtrohet procedurave të mëtejshme të parashikuara në ligj për shqyrtimin e saj.

PËR KËTO ARSYE:

Mbështetur në nenin 7, pika 3, nenin 20, pika 1, germa “a”, nenin 21, pika 1, nenin 32, pika 1, germa a), nenin 33, pika 4, germa “ç” të ligjit nr. 10 221, datë 04.02.2010 “*Për Mbrojtjen nga Diskriminimi*”, i ndryshuar, Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi,

V E N D O S I :

1. Mospranimin e ankesës së subjektit ankues z.A. R, pasi bazuar në ligjin nr. 10221/2010 “*Për Mbrojtjen nga Diskriminimi*” të ndryshuar, nuk ka informacion të mjaftueshëm për të bërë të mundur një hetim.
2. Kundër këtij vendimi lejohet ankim në Gjykatën Administrative të Shkallës së Parë Tiranë, brenda 45 ditëve nga marrja dijeni.

KOMISIONERI

Robert GAJDA